

Holbergsgade 6
DK-1057 København K

T +45 7226 9000
F +45 7226 9001
M sum@sum.dk
W sum.dk

Folketingets Sundheds- og Ældreudvalg

Dato: 05-01-2018
Enhed: SPOLD
Sagsbeh.: DEPZIQ
Sagsnr.: 1707428
Dok. nr.: 497222

Folketingets Sundheds- og Ældreudvalg har den 12. oktober 2017 stillet følgende spørgsmål nr. 49 (Alm. del) til sundhedsministeren, som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Liselott Blixt (DF).

Spørgsmål nr. 49:

”Vil ministeren iværksætte en ekstern undersøgelse af hændelserne i sagen om en ung mand, der døde af meningitis efter fejl fra 1813, hvor man undersøger hele sagen og konkluderer, hvordan man kunne have handlet anderledes?”

Svar:

Til brug for min besvarelse af spørgsmålet har ministeriet anmodet om bidrag fra Region Hovedstaden og Styrelsen for Patientsikkerhed.

Region Hovedstaden oplyser følgende om, hvilke konkrete initiativer regionen har iværksat på baggrund af sagen om den unge mand, der døde af meningokoksygdom:

- ”I april 2017 foretog Styrelsen for Patientsikkerhed et reaktivt tilsyn med Akuttefonen 1813. Baggrunden for styrelsens reaktive tilsyn var netop den ulykkelige sag med den unge mand med meningokoksygdom. På baggrund af tilsynsbesøget konkluderede Styrelsen for Patientsikkerhed, at Akuttefonen 1813 falder i kategorien: ”Få forhold af mindre betydning for patientsikkerheden”.
- Regionsrådsformand Sophie Hæstorp Andersen har besluttet at igangsætte en ekstern undersøgelse af, hvorvidt lægerne i den rådgivende funktion hos Akuttefonen 1813 har det rette kompetenceniveau. Region Hovedstaden har i brev af 16. oktober 2017 anmodet Styrelsen for Patientsikkerhed om at stå i spidsen for undersøgelsen.

Undersøgelse af kompetenceniveauet for læger med rådgivende funktion hos Akuttefonen 1813

Den seneste tids omtale af Akuttefonen 1813 og håndtering af meningitistilfælde i regionen har medført øget fokus på funktionen rådgivende læge hos Akuttefonen 1813 – herunder hvilke opgaver der knytter sig til funktionen, samt hvilke krav der stilles til de læger, der varetager funktionen.

Ekstern undersøgelse

Mandag den 16. oktober 2017 har administrationen i Region Hovedstaden rettet henvendelse til Styrelsen for Patientsikkerhed. I henvendelsen anmoder regionen om, at styrelsen sætter sig for bordenden for en ekstern analyse af kompetenceniveauet hos læger med rådgivende funktion på Akuttefonen 1813. Administrationen afventer fortsat tilbagemelding fra styrelsen.

I dialogen med den part, der skal forestå den eksterne undersøgelse, vil regionen foreslå, at der fokuseres på følgende områder:

- Hvordan og hvilke krav stilles ved rekruttering af læger til Akuttefonen 1813, er der andre muligheder ifm. rekruttering osv., herunder også sammenlignet med andre regioners akutbe-redskaber/lægevagtsfunktioner.
- Kompetenceniveauet hos lægerne ansat på Akuttefonen 1813 (speciale, specialuddannelse, erfaring fra rådgivningsfunktion både uden for og hos Akutberedskabet, erfaring med at håndtere almen medicinske problemstillinger).
- Nærmere beskrivelse af, hvad funktionen rådgivende læge indebærer (hvilke særlige opgaver, arbejdsflow, fysisk placering i lokalet).
- Bemandingskrav og vagtplanlægning – herunder krav og kriterier for at kunne varetage funktionen som rådgivende læge på Akuttefonen 1813.
- Undersøgelse af evt. behov for yderligere uddannelse.
- Med henblik på at afdække ovenstående inddrages erfaringer fra Akuttefonen 1813's håndtering af henvendelsen fra den 17-årige unge mand d. 1. januar 2017. I den forbindelse kan pårørende inddrages i den eksterne undersøgelse.

Igangsatte interne og eksterne initiativer

- Den 1. januar 2017 døde en 17-årige unge mand. Den udarbejdede kerneårsagsanalyse, som blev færdig i sommeren 2017, blev drøftet på møde i Sundhedsudvalget den 26. september 2017. Analysen viste følgende læringspunkter:
 - At Akuttefonen 1813 revurderer brugen af jordemødre (dette er efterlevet, og de ansatte jordemødre besvarer ikke længere opkald til Akuttefonen 1813 – de varetager i dag andre opgaver hos Akutberedskabet).
 - At Akuttefonen 1813 sætter fokus på løbende information om meget sjældne, men akutte farlige sygdomme – i første omgang som almindelig undervisning, men også ved tjeklister, sæsonvarierende opslag og e-læring.
 - At Akuttefonen 1813 sætter ekstra fokus på sikker kommunikation ved patientdialog og ved konference mellem sundhedsfaglig visitator og rådgivende læge.
 - At beskrive en "STOP THE LINE" arbejdsprioritering ved spidsbelastning, dvs. en form for time out-mulighed i særligt travle perioder.
 - At anvendelse af fotos vurderes separat ved auditproces.
 - At der tages stilling til, om fotos af petekkier/ekkymoser i Visitationsguide 1813 er dækkende nok til at illustrere de alvorlige alarm-symptomer.
 - At kontakte CVI og orientere dem om vigtigheden af at benytte de korrekte navne for afdelinger, når patienter/pårørende selv transporterer sig til hospitalet.
 - At fremskynde, at der gives adgang til Sundhedsportalen, e-journalen og sundhed.dk til relevante medarbejdere hos Akuttefonen 1813.
 - At supplere arbejdet med yderligere sikkerhedskultur.
- Tværgående analyse af diagnosticering af meningitis og meningokoksygdom – iværksat af Enheden for Kvalitet og Patientsikkerhed under Center for Sundhed og med ekstern deltagelse af Statens Serum Institut, Dansk Selskab for Patientsikkerhed, Implement Consulting Group samt pårørende-repræsentanter.

Baggrunden for analysen er flere utilsigtede hændelser i forbindelse med behandling af borgere med meningitis og meningokoksygdom. I alt er 76 utilsigtede hændelser identificeret og analyseret.

For at forhindre lignende hændelser i fremtiden munder analysen ud i 10 anbefalede handlingsplaner. Der er afsat midler til arbejdet med handlingsplanerne.

- Reaktivt tilsyn med Akuttelefonen 1813 foretaget af Styrelsen for Patientsikkerhed primo april 2017. Baggrunden for styrelsens reaktive tilsyn var netop den ulykkelige sag med den unge mand med meningokoksygdom. På baggrund af tilsynsbesøget konkluderede Styrelsen for Patientsikkerhed, at Akuttelefonen 1813 falder i kategorien: "Få forhold af mindre betydning for patientsikkerheden".

Akuttelefonen 1813 har endvidere konstateret to nye meningitissager fra hhv. januar og april 2017. Sagen fra april 2017 ligger uden for det datatræk, der anvendes i den tværgående analyse (data heri er fra 2015 til og med marts 2017). Sagen fra januar 2017 var ikke blevet indrapporteret som utilsigtet hændelse tidsnok til at indgå i det anvendte datatræk, men blev indrapporteret efterfølgende. Begge patienter overlevede, og i begge tilfælde vil der blive udarbejdet kerneårsagsanalyser."

Styrelsen for Patientsikkerhed har oplyst følgende om Region Hovedstadens henvendelse vedr. en ekstern undersøgelse:

"Styrelsen for Patientsikkerhed fører et risikobaseret tilsyn med behandlingssteder ud fra en løbende vurdering af, hvor der er størst risiko for patientsikkerheden. Styrelsen fører desuden et såkaldt reaktivt tilsyn med behandlingssteder, hvis styrelsen får kendskab til eller mistanke om, at der er en konkret fare for patientsikkerheden.

Det er afgørende for Styrelsen for Patientsikkerhed at sikre, at styrelsens tilsynsvirksomhed tager udgangspunkt i vurderinger af risikoen for patientsikkerheden, og at styrelsen er sikret uafhængighed og legitimitet i tilsynet.

Det er Styrelsen for Patientsikkerheds vurdering, at styrelsens deltagelse i en ekstern undersøgelse af Akuttelefonen 1813, som initieres af Region Hovedstaden, vil kunne skabe tvivl om styrelsens uafhængighed ved senere tilsyn.

Såfremt styrelsen deltager i en sådan undersøgelse af Akuttelefonen 1813, vil dette også kunne skabe præcedens, således at styrelsen forventes at deltage i lignende undersøgelser i andre organisationer. Det kan også skabe forventning om, at styrelsens deltagelse kan bestilles, hvilket ikke harmonerer med styrelsens risikobaserede tilsyn.

Styrelsen for Patientsikkerhed finder det derfor ikke hensigtsmæssigt at deltage i en sådan undersøgelse.

Styrelsen for Patientsikkerhed kan oplyse, at styrelsen har rejst tilsynssager vedrørende de konkrete hændelser om de tre unge mænd, der har været omtalt i Danmarks Radio, som er døde af meningokoksepsis, og hvor der forudgående havde været kontakt til Akuttelefonen 1813. Styrelsen har desuden foranlediget af disse sager været på tilsynsbesøg hos Akuttelefonen 1813 den 6. april 2017 med henblik på at afklare, hvorvidt den anvendte visitationsguide ved akuttelefonen i tilstrækkelig grad kunne understøtte visitationen af meningokoksepsis hos en patient med nærmere bestemte symptomer.

Under tilsynsprocessen sikrede ledelsen af Akuttelefonen 1813, at den anvendte visitationsguide blev tilrettet med henblik på at øge sikkerheden forbundet med en korrekt visitation og et relevant ambulancerespons. Styrelsen afsluttede herefter dette tilsynsforløb ved fremsendelse af en tilsynsrapport den 15. september 2017.”

Jeg kan henholde mig til Region Hovedstadens og Styrelsen for Patientsikkerheds oplysninger, herunder at Styrelsen for Patientsikkerhed ikke finder det hensigtsmæssigt at deltage i en ekstern undersøgelse af Akuttelefonen 1813. Styrelsen for Patientsikkerhed har i brev af 14. december 2017 meddelt dette til Region Hovedstaden.

Derudover kan jeg oplyse, at der er igangsat en kortlægning af Akuttelefonen 1813 og af de regionale vagtlægeordninger i samarbejde mellem Sundheds- og Ældreministeriet, Sundhedsstyrelsen og Danske Regioner. Kortlægningen har til formål at se på tværs af vagtlægeordningerne med henblik på at afdække kvalitet og service og samtidig se på, hvordan vi bruger midlerne bedst muligt i vagtlægeordningerne.

Jeg kan ligeledes oplyse, at Sundhedsstyrelsen har igangsat en opdatering af styrelsens rapport fra 2007 om ”Styrket akutberedskab – planlægningsgrundlag for det regional sundhedsvæsen”, som kom i forbindelse med strukturreformen og planerne for den nye sygehusstruktur i Danmark. Kortlægningen af de regionale vagtlægeordninger vil indgå i Sundhedsstyrelsens opdatering.

Med venlig hilsen

Ellen Trane Nørby / Zoheeb Iqbal